

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

07-03-357М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Фінанси зовнішньо-економічної діяльності»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІ економіки та
менеджменту
Протокол № 1 від 03.09.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Фінанси зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Шило Ж. С. – Рівне : НУВГП, 2025. – 22 с.

Укладачі: Шило Ж. С., к.е.н., доцентка кафедри фінансів та економічної безпеки; Заячківська О. В., к.е.н., доцентка кафедри фінансів та економічної безпеки.

Відповідальний за випуск: Мельник Л. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економічної безпеки.

Керівниця групи забезпечення: Кондрацька Н. М., к.е.н., доцентка, кафедри фінансів та економічної безпеки.

ЗМІСТ

1. Загальні рекомендації щодо вивчення навчальної компоненти.....	3
2. Перелік тем та плани проведення практичних занять.....	4
3. Задачі для вирішення.....	6
4. Рекомендації до практичних завдань.....	13
5. Перелік рефератів.....	18
6. Питання для самостійного розгляду.....	18
7. Список рекомендованої літератури.....	21

Попередня версія МВ: 06-03-251

© Ж. С. Шило, О. В. Заячківська, 2025
© НУВГП, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ

Розроблені методичні вказівки передбачені для допомоги у підготовці до лекційних та практичних занять з навчальної компоненти «Фінанси зовнішньо-економічної діяльності» здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання.

Навчальна компонента дає характеристику існуючим формам здійснення ЗЕД та особливостям їх здійснення на сучасному етапі розвитку світового ринку, розглядає основи правової регламентації ЗЕД та основи системи державного регулювання різних видів ЗЕД, характеризує особливості транспортного забезпечення ЗЕД, показує основи організації валютно-фінансових взаємовідносин суб'єктів ЗЕД; розглядає методику оцінки ефективності здійснення зовнішньоекономічних операцій, наводить методологією дослідження закордонних ринків з метою визначення іноземних контрагентів та оцінки можливостей суб'єктів господарювання України для торгівлі на світових ринках.

В методичній розробці наводяться завдання до виконання самостійної роботи, проведення практичних занять за окремими розділами курсу, методика їх вирішення, перелік рекомендованої літератури, теми рефератів та питання гарантованого рівня знань.

Вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Корпоративні фінанси», «Гроші і кредит», «Фінанси», «Підприємницька діяльність», а отриманні знання будуть використані при написанні курсових робіт, бакалаврських та магістерських кваліфікаційних робіт в частині проведення фінансово-аналітичних розрахунків та дослідження специфіки регулювання господарської діяльності у сфері зовнішньоекономічних відносин в умовах світової економічної інтеграції та сталого розвитку.

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів:

1. Організаційно-методичні аспекти фінансів зовнішньоекономічної діяльності.
2. Фінансово-економічний механізм управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, здати проміжні модульні контролі знань.

Модульний контроль вважається складеним, якщо студент отримав не менше 60 балів. Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПЛАНИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. СУТНІСТЬ ФІНАНСІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗЕД)

1. Поняття фінансів ЗЕД, її співвідношення з господарською діяльністю.
2. Основи організації та елементи ЗЕД.
3. Принципи організації ЗЕД.
4. Загальна характеристика різновидів ЗЕД.
5. Право на здійснення ЗЕД.

Література: 1, 2, 5, 9.

Тема 2. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСІВ ЗЕД

1. Характеристика системи регулювання ЗЕД.
2. Органи ЗЕД діяльності.
3. Органи місцевого управління ЗЕД.
4. Принципи оподаткування при здійсненні ЗЕД.

Література: 2, 3, 5, 9.

Тема 3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСІВ ЗЕД

1. Характеристика системи митного регулювання в Україні.
2. Митна територія України.
3. Митні платежі в сфері ЗЕД.
4. Мито, його види. Ставки мита.

Література: 3, 7, 9, 11.

Тема 4. НЕТАРИФНІ МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСІВ ЗЕД

1. Сутність та класифікація нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, особливості їх використання.
2. Характеристика системи кількісних обмежень експортно-імпортних операцій.
3. Введення режиму ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій.
4. Види ліцензій і квот.

Література: 4, 6, 7, 10.

Тема 5. ВАЛЮТНИЙ МЕХАНІЗМ ФІНАНСІВ ЗЕД

1. Валютне регулювання фінансів ЗЕД.
2. Валютна політика та її вплив на ЗЕД в Україні.
3. Види валютних операцій у сфері ЗЕД.

Література: 1, 5, 8, 10.

Тема 6. ОПОДАТКУВАННЯ У СФЕРІ ФІНАНСІВ ЗЕД

1. Система оподаткування експортно-імпортних операцій.
2. Особливості застосування ПДВ у ЗЕД.
3. Особливості застосування акцизного податку у ЗЕД.
4. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування.

Література: 2, 4, 7, 10.

Тема 7. ЗОВНІШНІ ПОЗИКИ ТА ЗОВНІШНІЙ БОРГ УКРАЇНИ

1. Поняття валового зовнішнього боргу.
2. Основні функції та цілі управління державним боргом України.
3. Обслуговування державного боргу.
4. Позики міжнародних фінансових організацій.
5. Міжнародний банк реконструкції та розвитку.

Література: 1, 2, 4, 9.

Тема 8. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД

1. Поняття платіжного балансу, принципи його складання.
2. Структура платіжного балансу.
3. Методи регулювання платіжного балансу та його вплив на зовнішньоекономічну діяльність.

Література: 2, 5, 7, 9.

3. ЗАДАЧІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ

Задача

Вартість ввезеного до України товару за контрактом становить 120 тис. дол. США. Витрати на транспортування залізничним транспортом встановлені в розмірі 2 дол. за 1 км. Відстань від українського кордону 1600 км. Ставка ввізного мита 20%., ставка акцизу 15%. Визначити митну вартість ввезеного товару і розмір митних платежів за рвзних базисних умов постачання EXW, DDU Одеса.

Задача

Українська фірма-імпортер повинна сплатити митні платежі в сумі 264876 тис. грн. Митним органом була надана відстрочка платежу з погашенням трьома рівними частинами через кожні 8 днів після декларування. Ставка НБУ за наданими у цей період кредитами дорівнювала 20% річних. Розрахувати загальну суму митного платежу з урахуванням суми пені за весь період відстрочки.

Задача

Відповідно до вантажної митної декларації сума митних платежів дорівнює 4,5 тис. грн. Митний орган затвердив графік їхньої оплати за наступними пропорціями: 15% суми через 10 днів після декларування вантажу; 20% - через 20 днів; 50% - через 40 днів. Різниця між загальною сумою та сумою відстрочки платежу декларантом була

внесена авансом. Ставка НБУ за наданими у цей період кредитами дорівнювала 23% річних. Розрахувати загальну суму митного платежу і суми пені за весь період термінування платежу.

Задача

Визначити суму митних зборів, що підлягають сплаті, якщо митна вартість товару складає 256000 дол. США, товар знаходиться на ліцензійному мскладі протягом 16 діб. Митне оформлення здійснювалося 2 працівниками митниці у вихідний день протягом 4 год. валютний курс НБУ на момент здійснення платежів складав 27,2305 грн./євро, і 29,0805 дол. США/грн.

Задача

Розрахувати зовнішньоекономічну операцію за даними міжнародного імпортного контракту:

- товар – какао-порошок, 200 гр.;
- кількість – 20000 шт.
- ціна – 18 грн./шт.

Визначити митну вартість товару, ставки і суми за митне оформлення товарів (митний збір, мито, ПДВ, митний огляд), загальну вартість розмитненого товару, собівартість та ціну реалізації.

Задача

Відповідно до законодавства України розрахувати митні платежі при ввезенні нового автомобіля «Шкода» з обсягом двигуна 1600 см³ на митну територію України в митному режимі «імпорту». Вартість визначена в «інвойсі» 15000 до. США (курс валют: 1 дол. США – 27,2 грн., 1 євро – 29,6 грн.).

Задача

Українська експорно-імпорна фірма повинна прийняти рішення щодо організації закіпівлі промислових водяних насосів у США, середня вартість аналогічного зразку на українському ринку складає 1370 грн. Закупна варість насосу виробленого в США 117 дол. Фактичні втрати за доставку 56 дол.

Визначити як вплинуть рішення фірми про закупівлю водяних насосів митні сплати, якщо ставка акцизу дорівнює 61%, ставка ПДВ – 17%, сума мита 71 грн. (при курсі долара – 27,1 грн.).

Задача

Ви виступаєте в ролі менеджера-експерта, який досліджує конкурентне середовище на внутрішньому ринку та факти демпінгу при імпорті конкретного товару. В процесі дослідження отримана комерційна інформація: середня ціна продажу в країні експорту, включаючи доставку 180 грн. за штуку; середні витрати на доставку товару на території країни експорту 6 грн. за штуку; середня ціна, що декларується при імпорті товару в Україну, включаючи доставку 180 грн. за штуку; середні витрати на доставку товару в Україну 12 грн. за штуку; мінімальна ціна продажу товару на ринку України без заподіяння шкоди 240 грн. за штуку; ситавка ввізного мита 17%.

Задача

Валютна виручка українського підприємства складає 37,5 тис. дол. США. Витратина транспортування, страхування вантажу та експедиторські витрати дорівнюють 7,5 тис. дол. США. Курс гривні, що встановлюється на торгах міжбанківської валютної біржі – 27,24 грн./дол. США, курс міжбанківського валютного ринку – 27,12 грн./дол. США, курс НБУ – 27,18 грн./дол. США. Розмір комісійних банку – 15%.

Визначити обсяг валютної та гривневої виручки підприємства за існуючим законодавством щодо валютного регулювання.

Задача

Підприємство експортує товар вартістю 400 тис. дол. до Японії. Умовами контракту передбачено, що валюта платежу – долари США. Надалі вносяться зміни до контракту, згідно з якими змінюється валюта платежу: 60% контракту оплачується в євро, а 40% – у гривнях через партнера японській фірмі в Україні за курсом НБУ на день здійснення платежу (27,2 грн. за дол.).

Чи були порушення законодавства України з боку партнерів за договораом, якщо були, то розрахувати суму санкцій.

Задача

Визначити крос-курси валют по відношенню до євро, якщо відомо:

1 євро = 1,2213 доларів США;

1 фунт стерлінгів = 1,5117 доларів США;

1 доларів США = 127,21 японської ієни.

Задача

Ціна товару на момент укладання ф'ючерсного контракту становить 100 доларів. У момент виконання контракту відбувається купівля-продаж товару. Визначити результат реалізації контракту при:

а) підвищенні поточної ціни до 120 доларів;

б) пониженні поточної ціни до 80 доларів.

Задача

Інвестор купує ф'ючерсний контракт на 27500 дол США за ф'ючерсним курсом 0,93 євро з оплатою за спотовим курсом євро в гривнях. Припустимо, що в момент виконання ф'ючерсного контракту курс 1 євро = 28,6 грн.

Визначити суму в гривнях за яку буде поставлено інвестору 27500 дол. США.

Задача

Визначити суму податку на прибуток, яку перераховано до бюджету за звітний квартал на основі даних:

- виручка від реалізації 840 тис. грн., в т.ч. акцизний податок 12 тис. грн.;
- дохід від продажу облігацій 12 тис. грн.;
- прибуток від лізингу 15 тис. грн.;
- перераховано постачальнику кошти за сировину для виробництва – 564 тис. грн., але оприбутковано тільки 80% оплаченої сировини;
- балансова вартість запасів сировини на початок складала 123 тис. грн., на кінець – 100 тис. грн.;
- нараховано заробітну плату та відрахування – 150 тис. грн.;
- нараховано амортизацію основних засобів 55 тис. грн.;

- сплачено дивіденди резидентам 12 тис. грн.

Задача

Визначити суму податкового кредиту з ПДВ, якщо протягом звітного періоду підприємством:

- отримано від постачальника сировину для виробництва на суму 456 тис. грн. (з ПДВ), помставку оплачено на 40/%;
- придбано основні засоби загальною вартістю 324 тис. грн. (з ПДВ);
- сплачено аванс постачальнику за матеріали для виробництва – 10 тис. грн. (без ПДВ).

Задача

Підприємство уклало контракт на продаж продукції. Сума контракту складає 100 тис. дол. Основне перевезення здійснює морський транспорт. Визначити вартість (С) постачання товару на умовах EXW, FOB, CIF, DDP. Вартість виробника 100,0 тис. дол. США, імпортне мито 0,3 тис. дол. США, експортна ліцензія 1,0 тис. дол. США, транспортні витрати до порту експорту 2,5 тис. дол. США, транспортні витрати від порту до складу імпортера 2,7 тис. дол. США, фрахтування судна 10,5 тис. дол. США, завантажувально – розвантажувальні роботи 2,0 тис. дол. США, страхування перевезень 4,0 тис. дол. США.

Задача

Покупець (Україна) та Продавець (Естонія) уклали договір купівлі-продажу на наступних умовах:

- загальна сума контракту – 100 000 грн;
- сума послуг з транспортування та вантажно розвантажувальних робіт: 10 грн. за 1 км;
- транспортний маршрут протяжністю 1200 км;
- сума страхування 10 % вартості контракту;
- експортне мито 15 % вартості контракту;
- імпортне мито – 10 % вартості контракту.

Встановити відповідальність сторін при застосуванні умов доставки EXW (м. Таллін), DDU (м. Київ), DAF (пункт пропуску на кордоні м. Дольськ).

Задача

Товар поставляється на експорт. Умовні дані до задачі (у національній грошовій одиниці – грн.) наведено нижче:

- вартість товару.....50 000 грн;
 - доставка у порт відправлення.....550 грн;
 - вартість навантажувально-розвантажувальних робіт із вивантаженням товару вздовж борту судна.....950 грн;
 - вартість доставки товару на борт судна і його складування.....700 грн;
 - витрати на фрахт до порту призначення.....17 000 грн;
 - вартість навантажувально-розвантажувальних робіт у країні-імпортері1 600 грн;
 - доставка на склад покупця.....340 грн;
 - страхування доставки до порту призначення.....600 грн;
 - повідомлення покупця про доставку товару.....100 грн.
- Визначити ціни FOB і CIF.

Задача

Українське підприємство здійснює поставку продукції до ОАЄ. Розрахуйте ціну партії товару в залежності від різних умов поставки Інкотермс-2020. Вихідні дані наведено у таблиці. Номер варіанту залежить від порядкового номера студента у списку групи.

Вихідні данні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Собівартість одиниці продукції, грн.	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
Об'єм продажу, шт.	5	8	9	7	10	4	6	2	1	3
Прибуток, грн.	300	1000	1500	1300	2000	1200	2000	800	400	1350
Витрати на упакування та маркування товару на складі, грн/шт.	10	15	25	20	10	35	15	30	40	25
Витрати на завантаження товару на складі, % від	5	5	4	4	3	3	2	1	2	1

собівартості										
Витрати на перевезення товару від складу продавця до основних засобів перевезення, грн.	200	300	400	250	350	150	250	350	300	400
Витрати на розвантаження та складування товару у пункті перевалки, % від витрат на перевезення	50	60	55	65	70	55	65	70	50	60
Експортні формальності, грн.	100	50	75	55	80	90	85	70	60	65
Витрати на навантаження на основний транспорт, грн.	80	90	85	70	60	100	50	75	55	80
Витрати на оплату основного транспорту, грн.	120	100	110	115	125	130	110	100	120	130
Витрати на страхування товару, грн.	100	50	75	100	100	50	75	100	50	75
Витрати на розвантаження товару з основного транспорту, грн.	50	75	55	75	50	75	55	50	75	55
Витрати на доставку товару від основного транспорту, грн.	80	90	100	80	90	100	80	90	100	80
Витрати на оплату імпорتنих формальностей, грн.	100	110	115	130	110	100	120	100	110	115

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

А) Модель прогнозовано росту дивідендів:

Розрахунок вартості власного капіталу визначається за формулою:

$$K_e = \frac{D_1}{P + D},$$

де K_e – вартість власного капіталу;

P - ринкова ціна однієї акції;

D_1 – дивіденд за перший рік реалізації інвестиційного проекту;

D - прогнозований щорічний ріст дивідендів.

В) Цінова модель капітальних активів.

Використання її найбільш поширено в умовах стабільної ринкової економіки при наявності великого числа даних, що характеризують прибутковість роботи підприємства.

Розрахункова формула має вигляд:

$$K_d = \frac{K_p}{(K_m - K_p) \cdot \epsilon},$$

де K_p – показник прибутковості для безризикового вкладання капіталу;

K_m – середній по ринку показник прибутковості;

ϵ - фактор ризику.

В) Модель прибутку на акцію.

Цей показник відображає реальний дохід, одержуваний акціонерами, незалежно від того, чи виплачується він у вигляді дивідендів або ре інвестується для того, щоб принести інвесторам вигоди в майбутньому.

$$K_D = \frac{\Pi}{P},$$

де Π – величина прибутку на одну акцію;

P – ринкова ціна однієї акції.

С) Модель визначення вартості привілейованих акцій.

Прибутковість привілейованих акцій розраховується за формулою:

$$K_p = \frac{D}{P},$$

де D - величина щорічного дивіденду на акцію;

P – ринкова ціна однієї акції.

Прибутковість портфеля – це рівно зважена прибутковість цінних паперів, які в ньому містяться, і визначається за формулою:

$$R_p = \sum W_i \cdot r_i,$$

де W_i – відсоткова частка даного паперу в портфелі;

r_i – прибутковість даного паперу.

Вітчизняна література виділяє два показники для оцінювання ефективності капітальних вкладень:

- коефіцієнт ефективності (E);

- період окупності (Π_O), обернений до коефіцієнта ефективності.

Формули розрахунку яких наступні:

$$E = \frac{\Pi}{K},$$

$$\Pi_O = \frac{K}{\Pi},$$

де Π – середньорічна сума прибутку в період експлуатації об'єктів інвестування;

K - сума капітальних вкладень у ці об'єкти.

Чистий приведений дохід (ЧПД) – це абсолютна сума ефекту від здійснення інвестицій, тобто це різниця між сумою грошових надходжень, що виникають внаслідок реалізації інвестиційного проекту і дисконтованих до поточної вартості та сумою дисконтованих всіх затрат, що необхідні для реалізації інвестиційного проекту.

ЧПД розраховують за формулою:

$$ЧПД = \sum_{t=1}^n \frac{ГП_t}{(1+\partial)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+\partial)^t}$$

де I_t - початкові інвестиції;

$ГП_t$ - грошові потоки в році, що будуть отримані завдяки інвестиціям;

∂ - ставка дисконтування;

t - кількість років з моменту вкладання інвестиції.

Індекс дохідності – це відносний показник, що характеризує ефективність інвестицій. Він визначається відношенням суми грошового потоку, який приведений до теперішньої вартості, до суми вкладених коштів:

$$ID = \sum_{t=1}^n \frac{ГП_t}{(1+\partial)^t} \div \sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+\partial)^t}$$

де ID - індекс дохідності;

$ГП_t$ - сума грошового потоку в теперішній вартості;

I_t - сума інвестицій у даний проект.

t - кількість років з моменту вкладання інвестиції.

Період окупності – показує, за який час вкладені кошти повернуться до інвесторів:

$$П_0 = \frac{I}{ГП_c},$$

де I – загальна сума інвестицій у теперішній вартості;

$ГП_c$ – середньорічна сума грошового потоку в теперішній вартості.

Коефіцієнт рентабельності розраховується за формулою:

$$PI = \frac{ЧПД}{I},$$

де PI – коефіцієнт рентабельності інвестиційного проекту;

ЧПД – величина чистого приведеного доходу за період експлуатації проекту;

I – сума інвестиційних витрат на реалізацію інвестиційного проекту, яка приведена до поточної вартості;

$$PI = \frac{ЧП}{I},$$

ЧП – чистий прибуток від інвестиційного проекту.

Внутрішня норма прибутковості (ВНП) або внутрішній коефіцієнт окупності інвестицій представляє собою рівень окупності засобів, що спрямовані на інвестування і близькі за своєю природою до різного роду процентних ставок.

ВНП знаходять, прирівнюючи **ЧПД** до нуля.

$$ЧПД = \sum_{t=1}^n \frac{ГП_t}{(1+\partial)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+\partial)^t} = 0$$

Митна оцінка вартості товарів – це метод, якому віддають перевагу, коли у випадку продажу, і коли певні вимоги були дотримані. Наприклад, вимога, за якою «покупець і продавець не пов'язані, а якщо і так, то вартість транзакції все ще прийнятна».

Додаткові елементи «ціни, що фактично сплачена, або підлягає сплаті» (якщо вони ще не включені в ціну) включають:

- комісії та брокерські послуги (за винятком комісій за покупку)
- вартість контейнерів / упаковки
- на матеріали, комплектуючі, інструменти, штампи, техніку, розробку, плани, ескізи тощо - надається покупцем продавцю безкоштовно або за зниженою вартістю
- роялті та ліцензійні внески - умова купівлі-продажу
- виручка від подальшого продажу, що нараховується продавцю
- витрати на доставку, тобто транспортні / страхові / вантажно-розвантажувальні збори до місця в'їзду в ЄС

Елементи, що не додаються до «ціни, що фактично сплачена, або підлягає сплаті», якщо це окремо вказано в рахунку-фактурі:

- транспорт після прибуття до місця в'їзду в ЄС
- плата за будівництво, обслуговування тощо після імпорту

- відсотки за домовленістю про фінансування
- збори за право створювати копії в ЄС
- комісія за покупку
- імпортне мито

Характеристика умов поставки товару у чотирьох групах правил «Інкотермс»

До групи E входить термін EXW – «з підприємства» (...назва пункту). Згідно з цією умовою продавець звільняється від ризику випадкової втрати або пошкодження товару в момент, коли товар надано у розпорядження покупця на складі продавця у визначений контрактом час. Доставка і навантаження товару здійснюються за рахунок покупця. У разі невизначеності в контракті, покупець не має зобов'язань щодо митного оформлення товару.

До групи F входять три терміни: FCA – «франко-перевізник» (...назва пункту), FAS – «франко вздовж борту судна» (...назва порту відвантаження) та FOB – франко на борту (...назва порту відвантаження). Умови, що позначаються цими термінами, об'єднує те, що продавець виконує свої обов'язки після передачі товару перевізникові в зазначеному місці. Перевізником може виступати експедиторське підприємство яке не здійснюватиме перевезення, але забезпечить доставку товару покупцеві.

До групи D входять три терміни: DAT – «поставка на терміналі» (...із зазначенням пункту призначення), DAP – «поставка до місця призначення», DDP – «доставлено зі сплатою мита» (...у зазначеному пункті призначення). Спільне, що поєднує умови групи D, полягає у зобов'язанні продавця доставити товар до обумовленого зовнішньоекономічним контрактом пункту призначення і нести усі ризики та витрати, пов'язані з його поставленням.

До групи C входять чотири терміни: CFR – «вартість та фрахт» (...у порту призначення), CIF – «вартість, страхування та фрахт» (...у порту призначення), CPT – «перевезення оплачене до» (...назва пункту призначення) та CIP – «перевезення та страхування оплачені до» (...назва пункту призначення). Дані терміни об'єднує те, що продавець зобов'язаний самостійно, укласти договір перевезення, за його рахунок товар перевозиться до зазначеного у контракті місця, де буде прийнятий покупцем. Про відвантаження та можливий термін прибуття товару до місця призначення, додаткові реквізити, необхідні для приймання товару, продавець повідомляє покупця

5. ПЕРЕЛІК РЕФЕРАТІВ

1. Особливості здійснення комерційних операцій на світовому ринку.
2. Діяльність міжнародних бірж та аукціонів.
3. Організація контролю, виконання та припинення зовнішньоторговельного контракту.
4. Зовнішньоторговельна документація.
5. Види, структура та зміст зовнішньоторговельних договорів.
6. Визначення фінансових умов зовнішньоторговельних контрактів.
7. Ефективність створення експортних виробництв.
8. Економічна оцінка міжнародного науково-технічного обміну.
9. Вартісна оцінка технології на світових ринках.
10. Митні режими та визначення митної вартості.
11. Основні напрями маркетингових зовнішньоторговельних досліджень.
12. Товарна політика фірми при здійсненні ЗЕД.
13. Іноземне інвестування в Україні.
14. Особливості спільного підприємництва в Україні.
15. Офшорні зони та їх використання при здійсненні ЗЕД.
16. Стратегія виходу підприємства на зовнішні ринки.

6. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО РОЗГЛЯДУ

1. Що таке зовнішньоекономічна діяльність?
2. Що таке фінанси зовнішньоекономічної діяльності?
3. Відповідно до яких принципів здійснюється зовнішньоекономічна діяльність в Україні.
4. Що є об'єктом розподілу фінансів зовнішньоекономічної діяльності?
5. Яку роль відіграють фінанси зовнішньоекономічної діяльності в економіці держави?
6. Які органи державного управління здійснюють управління та контроль зовнішньоекономічної діяльності в Україні?
7. Які основні проблеми існують у сфері фінансів зовнішньоекономічної діяльності України?

8. Хто є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності на макро- та мікрорівнях?
9. Як класифікують методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
10. Який вплив на зовнішньоекономічну діяльність здійснюють адміністративні методи?
11. Які існують адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
12. Які види ліцензій застосовують в Україні?
13. Який порядок квотування в Україні?
14. Які економічні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
15. Які методи належать до митно-тарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
16. Які нетарифні методи застосовуються в Україні?
17. Що таке митна політика, у чому полягає її зміст, мета та завдання?
18. Назвіть інструменти митної політики та дайте їм характеристику.
19. Що таке митна справа?
20. Дайте характеристику митних режимів в Україні?
21. Що таке зона вільної торгівлі та її значення для зовнішньоекономічної діяльності?
22. Що таке митне оформлення товарів?
23. Що таке декларування товарів? Назвіть типи декларацій.
24. Назвіть методи визначення митної вартості товарів та дайте їм характеристику.
25. Що таке митний контроль та його основні форми?
26. Розкрийте зміст системи управління ризиками?
27. Розкрийте поняття, мету та завдання валютної політики держави.
28. Назвіть та охарактеризуйте етапи валютної політики України.
29. Що таке валютне регулювання?
30. Назвіть та розкрийте форми прямої дії валютного регулювання.
31. Назвіть та розкрийте форми непрямой дії валютного регулювання.
32. Назвіть та охарактеризуйте види валютних операцій.
33. Що таке конвертованість валют? Назвіть види конвертованості валюти.

34. Розкрийте зміст та призначення валютного контролю у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
35. Назвіть основні порушення валютного законодавства України.
36. Що таке зовнішній національний борг та які його складові?
37. Яка структура валового зовнішнього боргу України?
38. Що таке управління боргом та які його функції?
39. Які фактори впливають на боргову безпеку держави?
40. Які існують ризики боргової безпеки держави?
41. Які існують методи управління державним боргом?
42. Що таке боргова політика держави, її мета та завдання?
43. Які основні етапи боргової політики України?
44. Які індикатори характеризують боргову безпеку держави?
45. Які проблеми існують у сфері управління боргом України та можливі напрями їх вирішення?
46. Що таке податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності, яка її мета та завдання?
47. Як оподатковується митом експорт та імпорт товарів в Україні?
48. Які особливості оподаткування акцизним податком підакцизних товарів в Україні?
49. Як оподатковуються товари, поміщені в митний режим імпорту?
50. Як оподатковуються товари, поміщені в митний режим реекспорту?
51. Як оподатковуються товари, поміщені в митний режим вільної митної зони?
52. Як оподатковуються товари, поміщені в митний режим митного складу?
53. Як оподатковуються товари, поміщені в митний режим тимчасового вивезення?
54. Які особливості оподаткування давальницьких операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності?
55. У чому полягають особливості оподаткування контрольованої операції?
56. Що таке платіжний баланс та яка мета його складання?
57. Які індикатори визначають зовнішньоекономічний стан держави та їхнє нормативне значення?
58. Що означає поняття резидентності?
59. Що таке економічна операція платіжного балансу?
60. Яку структуру має платіжний баланс?

61. Що таке регулювання платіжного балансу та з якою метою воно здійснюється?

62. Які операції відображає рахунок поточних операцій платіжного балансу?

63. Які операції відображає рахунок операцій із капіталом та фінансових операцій платіжного балансу?

64. Яка мета та методи регулювання активного платіжного балансу?

65. Яка мета та методи регулювання дефіцитного платіжного балансу?

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. 5-те вид., перероб. та доп. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 410 с.

2. Дугієнко Н. О. Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 140 с.

3. Маказан Є. В., Бікулов Д. Т., Протас А. М., Олійник О. М., Маркова С. В., Головань О. О. Фінансування зовнішньоекономічної діяльності та аналіз її ефективності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 92 с.

4. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / авт. кол.: Н. С. Ситник, А. В. Сташин, В. Я. Дубік та ін.; заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : Апріорі, 2019. 460 с.

5. Хомутенко В. П., Немченко В. В., Луценко І. С. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2023. 473 с.

Допоміжна

6. Власюк Т. О. Забезпечення зовнішньоторговельної безпеки України на товарних ринках : монографія. Запоріжжя : Мокшанов В. В., 2020. 468 с.

7. Герчаківський С. Д., Сіляр В. В. Фіскальне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Тернопіль: МОНУ, 2020. 250 с.

8. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака ; 6-те вид., перероб. і доп. Київ : ЦУЛ, 2019. 292 с.

9. Основи зовнішньоекономічної діяльності : конспект лекцій / уклад. О. Полковниченко. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 151 с.

10. Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М. Бюджетний процес та казначейська справа: навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 101 с.

11. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Державна фіскальна служба України. Податки, збори, платежі. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/>

2. Звіт про використання бюджетних коштів / Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/byudzhet>

3. Державний бюджет / Міністерство фінансів України URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg>

4. Законодавство України / Верховна рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index><http://zakon.rada.gov.ua/laws>

5. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

6. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

7. Офіційний портал Державного казначейства України URL: www.treasury.gov.ua

8. Офіційний сайт Головного Контрольно-ревізійного управління України. URL: www.dkrs.gov.ua

9. Офіційний сайт Державної митної служби України URL: <http://www.customs.gov.ua>